

**ХАЛЫҚ
МЕДИЦИНАЛЫҚ
ҚЫЗМЕТТІҢ
ҚЫЗЫҒЫН
КӨРУДЕ**

3-бет

**ҚАРА
АҒАШ
ТҮБІНДЕГІ
ОҚИҒА**

8-бет

ЗАН газеті

✉ zangazet@mail.ru

№23 (3554) 28 наурыз 2023

ZANMEDIA.KZ

Қоғамдық-саяси, құқықтық газет

БҮГІНГІНІҢ БАС ТАҚЫРЫБЫ

ЖАЛҒАН АҚПАРАТ ТАРАТҚАНҒА ЖАЗА БАР

Қоғамдық сананы билеудің ең кең таралған түрінің бірі – бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілерде арандатушылық және жалған ақпараттарды тарату.

(Соңы 3-бетте)

ТҮЙТКІЛ

САПАЛЫ АУДАРМА ЖАСАЙТЫН МАМАН ТАПШЫ

Сенаттың жалпы отырыстарының бірінде Н.ЖҮСІП пен А.ҚАПБАРОВА саяси, мәдени, экономикалық жиындардың жұмыс тіліндегі ілеспе аудармашылар мәселесін қозғап, Премьер-Министрдің атына депутаттық сауал жолдады.

Сенаторлардың айтуынша, тілдің мемлекеттік мәртебесін көрсететін айрықша белгі – оның саяси, мәдени, экономикалық жиындарының жұмыс тілі болуы. Мұндай жиындарда әр тілде сөйлейтін халық өкілдерінің түсінісуі, өзекті мәселелерді шешу үшін келіссөздер жүргізіп, уағдаластықтарға қол жеткізу ісінде ілеспе аудармашылар негізгі рөл атқарады. Бұл – әлемде ұзақ жылдар бойы қалыптасқан үрдіс. Ілеспе аударма – ауызша аударманың ең күрделі түрі. Бұл жұмыстың өзіне тән ерекшелігі, қиындығы, адам организміне физикалық және психологиялық тұрғыдан түсіретін ауыр жүктемесі де бар. Сондықтан бұл сала маманы болу арнайы даярлауды, практикалық жағынан дағдыланып, тәжірибе жинақтауды қажет етеді. Осыны ескеріп, 2016–2018 жылдар аралығында

ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Тіл саясаты комитеті ілеспе аудармашыларды дайындау курстарын өткізіп келген екен. Соңғы 5 жылда жоспардан алынып тасталған. Соның салдарынан орыс тілінен қазақ тіліне және қазақ тілінен орыс тіліне аударатын ілеспе аудармашыларға деген қажеттілік қазіргі кезде күн сайын артып келеді. Шет тілдерден мемлекеттік тілге тікелей аударатын мамандар да аз. Елімізде тікелей ілеспе аудармашыларды дайындайтын оқу орны жоқ. Абылайхан атындағы Халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінде ілеспе аударма маманы ағылшын-орыс, орыс-ағылшын тілі бағытында дайындалады.

– Кәсіби ілеспе аудармашылар шоғырланған деп саналатын ҚР Парламентінің палатала-

рында мұндай аударма жұмыстарын заңдарды редакциялаумен айналысатын бөлімдердің мамандары қамтамасыз етеді. Алайда, соңғы кездері бұл бөлімдердің өзінде білікті маман тапшылығы сезілуде. Өйткені, Парламенттің қызметін қамтамасыз ету үшін әрі заң тілін білетін, нормативтік құжаттарды аударуға бейімі бар, әрі ілеспе аударманы жүзеге асыратын мамандар қажет, – деді депутаттық сауалдың бастамашысы болған Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің төрағасы Нұртөре Жүсіп. Сол себепті комитет мүшесі Айгүл Қапбарованы бірге Әлихан Асханұлынан мемлекеттік тілдің қолданылу аясын кеңейтуге зор ықпал ететін ілеспе аударма мамандарын дайындауға қатысты 3 ұсыныс жасап отыр. Біріншісі, ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Тіл саясаты комитетіне ілеспе аудармашыларды дайындау курстарын өткізу ісін жедел қолға алуға тапсырма беру.

(Соңы 3-бетте)

ЕҢБЕКПЕН ӨТКЕН ЕЛУ ЖЫЛ

**Әділхади ШЫҒАМБАЕВ,
Қызылорда облыстық
сотының төрағасы**

Қазақстанның оңтүстік-батысында әйгілі Каспий теңізіне сұғына орналасып жатқан, жері тарихы ескерткішке бай, Әбіш Кекілбаев «Ұйқыдағы аруға» теңеген өлкеде 1973 жылдың 23 наурызында Маңғыстау дербес облысы болып құрылған болатын. Маңғышлақ атауымен енші алған жаңа әрі жас аймақта ішкі аумақтық бөлініс қайта қаралып, атқарушы органдар мен мекемелер бой көтерді. Осы кезеңде Маңғыстау облысының соттар жүйесі құрылып, бүгінгі облыстық соттың іргетасы қаланды.

Әрине, дербестікке қол жеткізген жаңа аймақтың сот органы аяққа нық тұруы үшін мықты мамандар керек-ті. Осы ретте облыстық соттың қалыптасуының бастауында өздерінің бүкіл күш-жігерін, ақыл-ойы мен білімін заңдылық пен әділеттіліктің берік орнығуына жұмсаған білікті заңгерлеріміз тілге оралады. Елу жылдықтың арғысын айтпағанның өзінде тәуелсіздіктің алғашқы жылдарынан бастап бүгінгі күнге дейін әр жылдары Қ.Мәмбетов, Н.Чиняев, М.Смағұлов, С.Абдуллаев, Д.Әміров, Ж.Аланов, Е.Дәулиевтер Маңғыстау облыстық сотының төрағасы ретінде және сол кезеңнен бері қызмет атқарған судьялар қосыны аймақтағы сот төрелігін әділ іске асыруда, азаматтардың Конституциялық құқығын қорғауға сүбелі үлес қосты.

Бүгінгі күні Бек Әметұлы басқаратын облыстық судьялар қауымы да құқықтық мемлекетімізде заңның үстемдігін орнатуда аянбай еңбек етіп келеді. Сонымен қатар, Маңғыстау облыстық сотының ұжымы қоғамдық жұмыстарға белсене араласып, спортпен де тұрақты түрде айналысатынын байқауға болады. Оған дәлел облыстық судьялар командасы республикалық жарыстарда бірнеше мәрте топ жарғанын да білеміз.

Мен де осы өңірде он жылға жуық Ақтау қалалық сотында судья, төраға қызметтерін атқардым. Яғни, судьялық қызметке алғаш кірісуім осы қасиетті мекеннен бастау алады. Сондықтан болар Маңғыстау өлкесіне қатысты қандай жаңалық болса, назардан тыс қалдырмай, қадағалап отырамын.

Судьялық қызметімнің алғашқы баспалдағын қалаған, адалдық пен әділеттілікті ажырамас серігі ретінде нық ұстаған Маңғыстау облыстық сотының мерейлі елу жылдығымен шын жүректен құттықтаймын. Сот төрелігін іске асыруда, еліміздің құқықтық жүйесін қалыптастыруда аянбай еңбек ете беріңіздер! Ұжымға табыс пен абырой тілеймін!

